

РЕЦЕНЗИЯ

от доц. д-р Екатерина Салкова,
определена със Заповед № 868/18.03.2025 г. на ректора на
Югозападния университет „Неофит Рилски“ за член на научното
жури за публична защита на дисертационен труд за придобиване на
образователната и научна степен „доктор“
на

Джорджия Красиминова Папучарова – докторант по докторска
програма „Наказателен процес“, професионално направление 3.6. Право,
научна област „Социални, стопански и правни науки“, на тема:

„ЕВРОПЕЙСКА ЗАПОВЕД ЗА РАЗСЛЕДВАНЕ“

1. Биографични данни за докторанта

Джорджия Красиминова Папучарова е завършила висше юридическо образование през 2017 г. в Югозападния университет „Неофит Рилски“. В периода 2018 – 2021 г. работи като юрисконсулт в търговски дружества, а от 20021 г. до момента – последователно като специалист продажби и специалист по съответствие в търговско дружество.

2. Данни за докторантурата

Джорджия Папучарова е зачислена в редовна форма на обучение в докторантура по докторска програма „Наказателен процес“ съгласно заповед № 1428 от 02.07.2018 г. на ректора на Югозападен университет „Неофит Рилски“. Трудът е обсъден и насочен за публична защита на заседание на Катедра „Публичноправни науки“ в Правно-историческия факултет на ЮЗУ „Неофит Рилски“ на 10.03.2025 г. От приложените документи се установява *съответствие на дисертанта с минималните национални изисквания* – представен е дисертационен труд и списък с четири публикации, три от които са по темата на дисертацията.

3. Обща характеристика на дисертационния труд

Дисертационният труд е в *обем 191 (238 стандартни) страници и съдържа 159 бележки под линия*. Библиографската справка включва **33 източници**, 5 от които са на български език и 28 на английски, немски и унгарски език. Дисертационният труд съдържа заглавна страница; съдържание; списък на ползваните съкращения; увод; пет глави; заключение; приложения (таблица с данни за транспонирането на Директива 2014/41/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 3 април 2014 година относно Европейска заповед за разследване по наказателноправни въпроси, таблица със статистически данни за входящите и изходящите европейски заповеди за разследване в периода от 2019 до средата на 2022 г., две графики и две фигури) и библиография, в която са изведени публикациите (студии и статии), 15 интернет източници, 25 нормативни акта, 18 стратегически акта и съдебна практика (8 решения на Съда на Европейския съюз, 1 решение на Европейския съд по правата на човека и 4 съдебни акта на българските съдилища). Съдържанието на всяка от главите е структурирано чрез обособяването на отделни точки и подточки.

Темата е **актуална и значима**, тъй като сближаването на наказателноправните системи на държавите членки на Европейския съюз в областта на доказването е един от най-трудните за решаване въпроси на общоевропейско ниво. То представлява сериозно предизвикателство и предполага целенасочени усилия на множество юристи, за да се осигури възможност за качествено разследване на престъпленията, които попадат в юрисдикцията на държавите членки на Европейския съюз.

В **увода** докторантът прави кратък преглед на развитието на международноправното сътрудничество.

Глава първа на дисертационния труд е посветена на международноправното сътрудничество по наказателноправни въпроси. Накратко и съвсем схематично е направен опит за определяне на същността на международноправното сътрудничество и за проследяване на историческото му развитие. В т. 3 от тази глава се прави опит за изясняване на компетентните органи, но примерното посочване оставя впечатление за известна непоследователност и липса на свързаност. Предвид съдържанието и обема на първата глава, намирам за по-уместно тя да бъде включена в увода, доколкото включва по-общ обзор на развитието на сътрудничеството между държавите членки на Европейския съюз до приемането на Директива 2014/41/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 3 април 2014 г. относно Европейската заповед за разследване (ДЕЗР).

Глава втора може да се определи като същинска част (не само с оглед на обема, но и на съдържанието) на дисертационното изследване и е

озаглавена „Анализ на Директива 2014/41/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 3 април 2014 г. относно Европейската заповед за разследване“. Полезна, с оглед повишаване на нивото на информираност, е информацията за дискуссионните въпроси във връзка с правното и полицейското сътрудничество и възможността за прилагане на ДЕЗР за трансгранично наблюдение, но тук е необходимо посочване на източниците, от които е придобита тази информация. Изяснен е обхватът на ДЕЗР, като е съобразено становището на Евроюст и Европейската съдебна мрежа относно практическото прилагане на Европейската заповед за разследване. Анализирани са възможностите за прилагане на двустранни или многостранни споразумения или договорености с други държави членки, когато е приложима и ДЕЗР (с оглед „правилото за съвместимост“). Разгледана е концепцията за специалност и по-конкретно нейната приложимост и по отношение на Европейската заповед за разследване, като е проследена дискусията по този въпрос в Евроюст (тук бих препоръчала дисертантът да отчете приносът по въпроса в публикация, която е цитирана в други части на изследването – Espina Ramos, Jorje A., *The European Investigation Order and its Relationship with Other Judicial cooperation Instruments*, EUROCRIM, Issue 1/2019). Не е подминат и един от най-съществените проблеми, обсъждан още в процеса на приемане на ДЕЗР – за преценката за допустимост на доказателствата, събрани въз основа на ЕЗР, особено когато в последващ процесуален момент се установи, че са незаконни в издаващата или в изпълняващата държава членка. През призмата на относима практика на Съда на Европейския съюз е анализирана компетентността на органите, които издават ЕЗР. Обсъдени са основанията за отказ от признаване и изпълнение на Европейска заповед за разследване, както и гарантирането на основните права при трансграничните разследвания, вкл. причините, наложили промяна в Закона за Европейската заповед за разследване през 2024 г.

Глава трета съдържа съпоставка на Европейската заповед за разследване с други форми на правно сътрудничество – с молбите за правна помощ, с обезпечаването на доказателства, Европейската заповед за арест и Съвместните екипи за разследване. Положително оценявам обстоятелството, че е направено реално сравнение, а не само посочване на отделни специфики. Изяснени са както целите и приложното поле на различните механизми за правно сътрудничество, така и особеностите, които предпоставят избора на приложимата процедура в конкретния случай и съответно различията в съпоставяните процедури.

Глава четвърта е посветена на начина, по който правилата на ДЕЗР са транспонирани в българското законодателство. Анализирана е относима практика на българските съдилища. Разгледани са условията за издаване на ЕЗР, компетентните издаващи органи в досъдебната и в съдебната фаза на наказателния процес и съответно административни органи в случаите на приложимост на Закона за административните нарушения и наказания. След

разграничаване на решението за издаване на ЕЗР и изготвянето ѝ чрез попълването на приложения към директивата (съответно закона) формуляр, е разгледано и неговото съдържание, както и значението, което има неспазването на формуляра. В тази част на изследването поотделно е посочено необходимото съдържание на формуляра в зависимост от това какво действие се иска да бъде извършено и дали ЕЗР е свързана с предходна ЕЗР, което по мое мнение е излишно, тъй като не е подходящо за дисертационен труд, а по-скоро за коментар на закона.

Глава пета е озаглавена „Транспониране на Директивата от различните държави членки“ и мисля, че би било по-удачно да се обедини с Глава четвърта. Правилен е подходът на дисертанта на първо място да изведе особеностите във връзка с начина, по който държавите транспонират правилата на директивата – чрез специален (самостоятелен) нормативен акт, чрез общ, обединяващ правилата на всички актове на ЕС закон, или чрез промени в действащите наказателнопроцесуални закони. Анализирани са резултатите от провеждането на взаимни оценки в съответствие със създадения механизъм за оценяване на прилагането и изпълнението на национално ниво на международните задължения за борба срещу организираната престъпност, и в случая конкретно във връзка с транспонирането на ДЕЗР в Португалия, Финландия, Нидерландия и Румъния. Прегледът на начина на транспониране на ДЕЗР в посочените държави не е самоцелен, а е ползван като основа за формулиране на изводи и предложения за усъвършенстване на уредбата на ЕЗР. Накрая в табличен вид са обобщени данните за транспониране на ДЕЗР от различните държави членки на Европейския съюз.

В **заклучението** са обобщени основните изводи на дисертанта, направени в резултат на дисертационното изследване.

4. Оценка на научните и научно-приложните приноси

По много причини, изследванията по теми, свързани с международноправното сътрудничество по наказателноправни въпроси, се характеризират със значителна сложност. Това е така, не само защото са необходими детайлни изследвания на чужди правни системи, а и защото на национално ниво традиционно тези въпроси не се радват на особен интерес, може би поради основната причина за трудността – съответните процедури съдържат множество „технически“ правила и не е лесна задача да се идентифицират научно значимите въпроси, за да се фокусира изследването върху тях. Тези трудности се забелязват много ясно и в рецензирания дисертационен труд, в който на някои места преобладава наложилите се през последните години компилативен подход за сметка на аналитичния. Трябва да бъдат оценени положително усилията на дисертанта да се захване с изследване на сложната материя относно Европейската заповед за разследване. По-горе бяха посочени редица от резултатите, които са получени в резултат на дисертационното изследване, поради което не е

необходимо тяхното повтаряне. В допълнение ще посоча, че изследването има огромно научно-приложно значение, доколкото систематизира информацията относно причините и процесите, които са в основата на въвеждането на Европейската заповед за разследване. Без съмнение, анализите на редица въпроси, които са свързани с уредбата на ЕЗР както в директивата, така и в българското и представените чужди законодателства, ще са полезни за практикуващите юристи и биха подпомогнали тяхната дейност в правоприлагането.

Оценка на публикациите по дисертацията

Докторантът има четири публикации, три от които са по темата на дисертацията: (1) Papucharova G. Short Profiles of Different European Investigation Order Domestic Regulations in the European Union, International Conference Knowledge-based organization, Vol. XXV, No 2, 2019; pp.169 – 175; (2) Papucharova G. The request for mutual assistance and the European investigation order – Is the modern legal assistance instrument better than its predecessor? International Conference Knowledge-based organization, Vol. XXVI, No 2, 2020; pp. 211 – 216; (3) Папучарова Д. Европейска заповед за разследване и съвместен екип за разследване – Юридическо списание на Нов български университет (под печат) и (4) Папучарова Д. Обзор на практиката на Европейския съд по правата на човека по чл. 3 от Европейската конвенция по правата на човека. – Право, политика и администрация, том. 6, 2019, № 1, с. 38-52. Чрез публикациите е осигурена възможност за запознаване на научната общност с основни тези от дисертационното изследване и апробиране на резултатите от него.

5. Оценка на автореферата

Изготвеният автореферат в структурно отношение съдържа четири части: (1) Обща характеристика на дисертационния труд; (2) Съдържание на дисертационния труд; (3) Приноси моменти и (4) Списък на публикациите на докторанта, свързани с дисертационния труд. В първата част е обоснована актуалността на темата и на изследването, посочени са предмета, обсега, целта, задачите и методите на изследването, представена е общата информация относно обема и структурата на дисертационния труд. В останалите части на автореферата е представено накратко съдържанието на дисертационния труд в отделните му части. Необходимо е прецизирането на данните в някои части на автореферата, които вероятно отразяват предходен вариант на дисертационния труд (например относно обема на дисертационния труд, броя на бележките под линия, някои от заглавията на отделните структурни части).

6. Критични бележки, препоръки и въпроси

Намирам за уместно да посоча само някои от бележките и препоръките, насочени към подобряване на дисертационния труд, които имат по-съществено значение. Би могла да се преосмисли структурата – например с оглед съдържанието и обема на Глава първа, е по-удачно не да

се обособява самостоятелно, а да се включи в уводната част, доколкото е посветена на въпроси, извън темата на изследването, макар и свързани с нея, а последните две глави биха могли да се обединят. Така би се постигнал и по-добър баланс между обема на отделните части. Поначало смятам, че структурното обособяване по отделни въпроси би било по-удачно с оглед цялостното им изследване и избягване на повторения. Препоръчително е да се постигне по-добра последователност, систематичност и плавен преход и свързаност между отделните структурни части, което също би допринесло и за избягване на повторения на една и съща информация, поместена в различни части на изложението. Задължително е обаче с оглед на добросъвестността и научната етика да се посочат източниците на информация на редица места – например при историческия преглед на международноправното сътрудничество по наказателноправни въпроси, при посочване, че е налице дискусия или становища по съответните въпроси и при включване на статистически данни, без да се сочат източниците на изразените становища и съответно на статистиките и др. Забелязва се липса на целенасоченост в подбора на ползваната литература, като извън обхвата ѝ са останали редица публикации, които са свързани с разглежданите въпроси, вкл. на български автори. Анализирането на редица публикации, които са останали извън направения от дисертанта литературен обзор, би допринесло за по-добрата осведоменост по обсъжданите въпроси, за по-голяма задълбоченост и аналитичност и би осигурило по-точни изводи на дисертанта – основани на по-цялостно обсъждане на всички изтъкнати от другите изследователи аргументи. Удачно би било дисертантът ясно да изрази своите становища, и то след подробно проследяване на научната дискусия по отделните въпроси.

Направените бележки не се отразяват върху общата положителна оценка и целят да подпомогнат дисертанта.

7. Заключение

В заключение, изразявам своето положително становище и предлагам на членовете на научното жури да гласуват положително за придобиване на образователната и научна степен „доктор” от Джорджия Красимирова Папучарова в професионално направление 3.6. Право, докторска програма „Наказателен процес“.

Член на научното жури:

доц. д-р Екатерина Салкова

REVIEW

**by Assoc. Prof. Dr. Ekaterina Salkova,
determined by Order No. 868/18.03.2025 of the Rector of the South-West
University "Neofit Rilski" as a member of the scientific jury for public
defense of a dissertation for the acquisition of the educational and scientific
degree of "Doctor"
on**

Georgia Krasimirova Papucharova – PhD student in the PhD
program "Criminal Procedure", professional field 3.6. Law, scientific field
"Social, Economic and Legal Sciences", on the topic:

'EUROPEAN INVESTIGATION ORDER'

1. Biographical data about the PhD student

Georgia Krasimirova Papucharova graduated in law in 2017 from the South-West University "Neofit Rilski". In the period 2018 – 2021 she worked as a legal adviser in commercial companies, and from 20021 to the present – consecutively as a sales specialist and compliance specialist in a commercial company.

2. PhD data

Georgia Papucharova is enrolled in full-time doctoral studies in the doctoral program "Criminal Procedure" according to Order No. 1428 of 02.07.2018 of the Rector of South-West University "Neofit Rilski". The work was discussed and sent for public defense at a meeting of the Department of Public Law Sciences at the Faculty of Law and History of SWU "Neofit Rilski" on 10.03.2025. From the attached documents, the *compliance of the dissertation with the minimum national requirements is established* – a dissertation and a list of four publications are presented, three of which are on the topic of the dissertation.

3. General characteristics of the dissertation

The dissertation *is 191 (238 standard) pages and contains 159 footnotes*. The bibliographic reference includes **33 sources**, 5 of which are in Bulgarian and 28 in English, German and Hungarian. The dissertation contains a title page, table of contents, a list of abbreviations, an introduction, five chapters, a conclusion, annexes (a table of data on the transposition of Directive 2014/41/EU of the European Parliament and of the European Parliament). Council of 3 April 2014 on a European Investigation Order in criminal matters, a table of statistics on incoming and outgoing European Investigation Orders in the period from 2019 to mid-2022, two graphs and two figures) and a bibliography containing publications (studies and articles), 15 internet sources, 25 legal acts, 18 strategic acts and case law (8 judgments of the Court of Justice of the European Union, 1 judgment of the European Court of Human Rights and 4 judicial acts of the Bulgarian courts). The content of each of the chapters is structured through the separation of separate points and sub-points.

The topic is **relevant and significant**, as the approximation of the criminal law systems of the Member States of the European Union in the field of evidence is one of the most difficult issues to solve at the pan-European level. It is a serious challenge and involves the deliberate efforts of many lawyers to provide an opportunity for a quality investigation of crimes that fall under the jurisdiction of the Member States of the European Union.

In the **introduction**, the PhD student gives a brief overview of the development of international legal cooperation.

Chapter one of the dissertation is devoted to international legal cooperation in criminal matters. Briefly and quite schematically, an attempt is made to define the essence of international legal cooperation and to trace its historical development. In item 3 of this chapter, an attempt is made to clarify the competent authorities, but the exemplary reference leaves the impression of a certain inconsistency and lack of coherence. I consider it more appropriate to include it in the introduction, insofar as it includes a more general overview of the development of cooperation between the Member States of the European Union until the adoption of Directive 2014/41/EU of the European Parliament and of the Council of 3 April 2014 on the European Investigation Order (EIO).

Chapter Two can be defined as an essential part (not only in terms of volume, but also in terms of content) of the dissertation research and is entitled "Analysis of Directive 2014/41/EU of the European Parliament and of the Council of 3 April 2014 on the European Investigation Order". Information on discussion issues related to legal and police cooperation and the possibility of applying DTZ for cross-border surveillance is useful in order to raise awareness, but here it is necessary to indicate the sources from which this information was obtained. The scope of the TPPO has been clarified, taking into account the opinion of Eurojust and the European Judicial Network on the practical application of the European Investigation Order. The possibilities for applying bilateral or multilateral

agreements or arrangements with other Member States are analysed, where the DTEU is also applicable (in view of the 'compatibility rule'). The concept of a specialty, and in particular its applicability to the European Investigation Order, is examined, following the discussion on this issue in Eurojust (here I would recommend that the dissertation report on the contribution to the issue in a publication that is cited in other parts of the study – Espina Ramos, Jorje A., The European Investigation Order and its Relationship with Other Judicial cooperation Instruments, EUROCRIM, Issue 1/2019). One of the most significant issues discussed during the adoption of the DTT – the assessment of the admissibility of evidence collected on the basis of an EIO – has not been overlooked, especially when it is subsequently proven to be illegal in the issuing or executing Member State. The competence of the authorities issuing EIOs has been analysed through the prism of relevant case-law of the Court of Justice of the European Union. The grounds for refusal to recognize and execute a European Investigation Order are discussed, as well as the guarantee of fundamental rights in cross-border investigations, including the reasons that necessitated a change in the European Investigation Order Act in 2024.

Chapter Three compares the European Investigation Order with other forms of legal cooperation – applications for legal aid, the freezing of evidence, the European Arrest Warrant and the Joint Investigation Teams. as well as the specifics that presuppose the choice of the applicable procedure in the particular case and, accordingly, the differences in the procedures compared.

Chapter Four is devoted to the way in which the rules of the EIO have been transposed into the Bulgarian legislation. Relevant case law of the Bulgarian courts is analyzed. The conditions for issuing an EIO, the competent issuing authorities in the pre-trial and in the trial phase of the criminal process and the administrative authorities in the cases of applicability of the Administrative Violations and Penalties Act are examined. filling in the form attached to the directive (respectively the law), its content is also considered, as well as the significance of non-compliance with the form. In this part of the study, the necessary content of the form is separately indicated, depending on what action is requested to be performed and whether the EIO is related to a previous EIO, which, in my opinion, is superfluous, since it is not suitable for a dissertation, but rather for commentary on the law.

Chapter Five is entitled "Transposition of the Directive by the different Member States" and I think it would be more appropriate to combine it with Chapter Four. It is correct for the approach of the dissertation to first of all to bring out the specifics in relation to the way in which the countries transpose the rules of the Directive – through a special (independent) normative act, through a common law uniting the rules of all EU acts, or through changes in the existing criminal procedure laws. The results of mutual evaluations are analysed in accordance with the established mechanism for assessing the implementation and enforcement at national level of the international obligations to combat organised

crime, and in this case specifically in relation to the transposition of the DEEZ in Portugal, Finland, the Netherlands and Romania. The review of how the EFT is transposed in these countries is not an end in itself, but is used as a basis for formulating conclusions and proposals for improving the EIO framework. Finally, the data on transposition of DTTs from the different Member States of the European Union are summarised in tabular form.

The **conclusion** summarizes the main conclusions of the dissertation, made as a result of the dissertation research.

4. Evaluation of scientific and applied contributions

For many reasons, research on topics related to international legal cooperation in criminal matters is characterized by considerable complexity. This is not only because detailed studies of foreign legal systems are needed, but also because at the national level these issues traditionally do not enjoy much interest, perhaps because of the main reason for the difficulty – the relevant procedures contain many "technical" rules and it is not an easy task to identify scientifically significant issues in order to focus the study on them. These difficulties are very clearly visible in the peer-reviewed dissertation, in which in some places the compiler approach prevails at the expense of the analytical one. The efforts of the dissertation to undertake research on the complex matter of the European Investigation Order should be positively assessed. Above, a number of the results that were obtained as a result of the dissertation research were indicated, therefore their repetition is not necessary. In addition, I would point out that the study is of great scientific and applied importance, insofar as it systematizes the information on the reasons and processes that are the basis for the introduction of the European Investigation Order. Undoubtedly, the analyses of a number of issues related to the regulation of the EIO both in the directive and in the Bulgarian and presented foreign legislation will be useful for legal practitioners and would support their activities in law enforcement.

Evaluation of dissertation publications

The PhD student has four publications, three of which are on the topic of the dissertation: (1) Papucharova G. Short Profiles of Different European Investigation Order Domestic Regulations in the European Union, International Conference Knowledge-based organization, Vol. XXV, No 2, 2019; pp.169 – 175; (2) Papucharova G. The request for mutual assistance and the European investigation order – Is the modern legal assistance instrument better than its predecessor? International Conference Knowledge-based organization, Vol. XXVI, No 2, 2020; pp. 211 – 216; (3) Papucharova D. European Investigation Order and Joint Investigation Team – Law Journal of New Bulgarian University (in press) and (4) Papucharova D. Review of the Practice of the European Court of Human Rights under Art. 3 of the European Convention on Human Rights. – Law, Politics and Administration, vol. 6, 2019, no. 1, pp. 38-52. Through the publications, the scientific community is provided with the opportunity to familiarize the scientific community with the main theses of the dissertation

research and approbation of its results.

5. Evaluation of the abstract

The prepared abstract structurally contains four parts: (1) General characteristics of the dissertation; (2) Content of the dissertation; (3) Contribution points and (4) List of publications of the PhD student related to the dissertation. In the first part, the topicality of the topic and the research is substantiated, the subject, scope, purpose, tasks and methods of the research are indicated, general information about the volume and structure of the dissertation is presented. In the other parts of the abstract, the content of the dissertation in its individual parts is briefly presented. It is necessary to refine the data in some parts of the abstract, which probably reflect a previous version of the dissertation (for example, regarding the volume of the dissertation, the number of footnotes, some of the titles of the individual structural parts).

6. Critical notes, recommendations and questions

I find it appropriate to point out only some of the notes and recommendations aimed at improving the dissertation, which are of more significant importance. The structure could be rethought – for example, in view of the content and volume of Chapter One, it is more appropriate not to separate it independently, but to include it in the introductory part, insofar as it is dedicated to issues outside the topic of the study, although related to it, and the last two chapters could be combined. This would also achieve a better balance between the volume of the individual parts. In principle, I think that a structural separation on individual issues would be more appropriate in view of their overall study and avoidance of repetition. It is recommended to achieve better consistency, systematicity and smooth transition and connectivity between the different structural parts, which would also contribute to avoiding repetition of the same information contained in different parts of the presentation. However, it is imperative, in view of good faith and scientific ethics, to indicate the sources of information in a number of places – for example, in the historical review of international legal cooperation in criminal matters, when indicating that there is a discussion or opinions on the relevant issues, and when including statistical data, without indicating the sources of the opinions expressed and, accordingly, of the statistics, etc. There is a lack of purposefulness in the selection of the literature used, as a number of publications related to the issues under consideration, incl. of Bulgarian authors. Analyzing a number of publications that have remained outside the literature review made by the dissertator would contribute to a better awareness of the issues discussed, to greater depth and analyticalism and would provide more accurate conclusions of the dissertation – based on a more comprehensive discussion of all the arguments put forward by other researchers. It would be appropriate for the dissertation to clearly express its opinions, and only after a detailed follow-up of the scientific discussion on the individual issues.

The notes made do not affect the overall positive assessment and are intended to support the dissertation.

7. Conclusion

In conclusion, I express my positive opinion and propose to the members of the scientific jury to vote positively for the acquisition of the educational and scientific degree of "Doctor" by Georgia Krasimirova Papucharova in the professional field 3.6. Law, PhD program "Criminal Procedure".

Member of the scientific jury:

**Assoc. Prof. Dr. Ekaterina
Salkova**